

YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ

İş Sağlığı Güvenliği ile Meslek Hastalıkları Uyg. ve Arş.
Mer.

İSG Kontrollerine İlişkin Genel Değerlendirme Rehberi

1. Acil Durum Kaçış (Yangın) Merdiveni Belirlenmiş Mi?

Acil durum Kaçış (Yangın) Merdiveni: Yangın hâlinde ve diğer acil hâllerde binadaki insanların emniyetli ve süratli olarak tahliyesi için kullanılabilen, yangına karşı korunumlu bir şekilde düzenlenen ve tabiî zemin seviyesinde güvenli bir alana açılan merdiveni ifade eder.

Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik

2. Acil Çıkış ve İlk Yardım İşaretleri Var Mı?

Acil çıkış ve ilkyardım işaretleri: Acil çıkış yolları, ilkyardım veya kurtarma ile ilgili bilgi veren işaretleri ifade eder.

Dikdörtgen veya kare biçiminde,

Yeşil zemin üzerine beyaz piktogram (yeşil kısımlar işaret alanının en az %50'sini kapsayacaktır)

Sağlık ve Güvenlik İşaretleri Yönetmeliği

3. Acil Durum Aydınlatması Var Mı?

Acil durum aydınlatması: Olağan aydınlatma devrelerinin kesintiye uğraması hâlinde, armatürün kendi gücüyle veya ikinci bir enerji kaynağından beslenerek sağlanan aydınlatmayı ifade eder.

Acil durum aydınlatma sistemi: şehir şebekesi veya benzeri bir dış elektrik beslemesinin kesilmesi, yangın, deprem gibi sebeplerle bina veya yapının elektrik enerjisinin güvenlik maksadıyla kesilmesi ve bir devre kesici veya sigortanın açılması sebebiyle normal aydınlatmanın kesilmesi hâllerinde, otomatik olarak devreye girerek yeterli aydınlatma sağlayacak şekilde düzenlenir.

Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik

4. Afet ve Acil Durum Toplanma Alanı Belirlenmiş Mi?

Afet ve acil durum toplanma alanı: Afet ve acil durumlar sonrasında geçici barınma merkezleri hazır olana kadar geçecek süre içerisinde yaşanacak paniği önlemek ve sağlıklı bilgi alışverişini sağlamak amacıyla halkın tehlikeli bölgeden uzaklaşarak toplanabileceği güvenli alanı ifade eder.

Afet ve Acil Durum Müdahale Hizmetleri Yönetmeliği

5. Acil Durum Tahliye Planı Var Mı?

tahliye planı:

- 1) Yangın söndürme amaçlı kullanılacaklar da dâhil olmak üzere acil durum ekipmanlarının bulunduğu yerler.
- 2) İlk yardım malzemelerinin bulunduğu yerler.
- 3) Kaçış yolları, toplanma yerleri ve bulunması halinde uyarı sistemlerinin de yer aldığı kroki.
- 4) Görevlendirilen çalışanların ve varsa yedeklerinin adı, soyadı, unvanı, sorumluluk alanı ve iletişim bilgileri.
- 5) Acil durumlarla ilgili ulusal ve yerel kurum ve kuruluşların acil durum irtibat numaraları.
- 6) İşyerlerinde kimyasal yayılım, parlama veya patlama tehlikesi ve benzeri özel riskleri barındıran bölümler.
- 7) Elektrik ve gaz akışının kesim noktaları, vanaları.

tahliye planı, işyeri bina ve eklentilerinin giriş ve çıkışları ile katlarda, çalışanların görüş seviyesine uygun yükseklikte ve görünür bir şekilde asılır.

İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik

6. Acil Durum Ekipleri Belirlenmiş Mi?

İşveren; işyerlerinde aşağıda yer alan acil durum ekiplerini oluşturur:

- a) Söndürme ekibi.
- b) Kurtarma ekibi.
- c) Koruma ekibi.
- ç) İlk yardım ekibi.

a) Çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde her 30 çalışana kadar,

b) Tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde her 40 çalışana kadar,

c) Az tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde her 50 çalışana kadar

uygun donanıma sahip ve özel eğitilmiş en az birer çalışanı destek elemanı olarak görevlendirir.

10'dan az çalışanı olan işyerlerinin söndürme, kurtarma ve koruma ekiplerinin tamamı için en az 1 destek elemanı görevlendirmeleri yeterlidir.

İşveren, ilk yardım konusunda 29/7/2015 tarihli ve 29429 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İlk Yardım Yönetmeliği esaslarına göre destek elemanı görevlendirir.

İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik

Kararlılıkla

Saygıyla...

7. Çalışan Temsilcisi Belirlenmiş Mi?

İşveren; işyerinin değişik bölümlerindeki riskler ve çalışan sayılarını göz önünde bulundurarak dengeli dağılıma özen göstermek kaydıyla, çalışanlar arasında yapılacak seçim veya seçimle belirlenemediği durumda atama yoluyla yeterli sayıda çalışan temsilcisini görevlendirir.

İşyerinde görevlendirilecek çalışan temsilcisi sayısı aşağıdaki şekilde belirlenir:

- a) İki ile elli arasında çalışanı bulunan işyerlerinde bir.
- b) Elli bir ile yüz arasında çalışanı bulunan işyerlerinde iki.
- c) Yüz bir ile beş yüz arasında çalışanı bulunan işyerlerinde üç.
- d) Beş yüz bir ile bin arasında çalışanı bulunan işyerlerinde dört.
- e) Bin bir ile iki bin arasında çalışanı bulunan işyerlerinde beş.
- f) İki bin bir ve üzeri çalışanı bulunan işyerlerinde altı.

İş Sağlığı ve Güvenliği ile İlgili Çalışan Temsilcisinin Nitelikleri ve Seçilme Usul ve Esaslarına İlişkin Tebliğ

8. Acil Durum Kaçış (Yangın) Merdivenlerinde Aydınlatma Var Mı?

Kaçış yollarında, kullanıcıların kaçışı için gerekli aydınlatmanın sağlanmış olması şarttır. Acil durum aydınlatması ve yönlendirmesi için kullanılan aydınlatma ünitelerinin normal aydınlatma mevcutken aydınlatma yapmayan tipte seçilmesi hâlinde, normal kaçış yolu aydınlatması kesildiğinde otomatik olarak devreye girecek şekilde tesis edilmesi gerekir.

Bütün kaçış yollarının ve kaçış merdivenlerinin aydınlatılması gerekir.

Kaçış yollarında aydınlatmanın, bina veya yapıda kaçış yollarının kullanılmasının gerekli olacağı bütün zamanlarda sürekli olarak yapılması şarttır. Aydınlatma bina veya yapının genel aydınlatma sistemine bağlı aydınlatma tesisatı ile sağlanır ve doğal aydınlatma yeterli kabul edilmez.

Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik

9. Yangın Tatbikatı Yapıldı Mı?

Acil durum ekiplerinin personeli; bina sahibi, yöneticisi veya amirinin sorumluluğunda yangından korunma, yangının söndürülmesi, can ve mal kurtarma, ilk yardım faaliyetleri, itfaiye ile işbirliği ve organizasyon sağlanması konularında, mahalli itfaiye ve sivil savunma teşkilatlarından yararlanılarak eğitilir ve yapılan tatbikatlar ile bilgi ve becerileri artırılır. Ekip personeli ile binadaki diğer görevliler, yangın söndürme alet ve malzemelerinin nasıl kullanılacağı ve en kısa zamanda itfaiyeye nasıl ulaşılacağı konularında tatbikî eğitimden geçirilir. **Binada senede en az 1 kez söndürme ve tahliye tatbikatı yapılır.**

Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik

10. Yangın Algılama ve İhbar Sistemi Var Mı?

Binalarda kurulan elektrik tesisatının, kaçış yolları aydınlatmasının ve yangın algılama ve uyarı sistemlerinin, yangın hâlinde veya herhangi bir acil hâlde, binada bulunanlara zarar vermeyecek, panik çıkmasını önleyecek, binanın emniyetli bir şekilde boşaltılmasını sağlayacak ve güvenli bir ortam oluşturacak şekilde tasarlanması, tesis edilmesi ve çalışır durumda tutulması gerekir.

Her türlü elektrik tesisatının, kaçış yolları aydınlatmasının, acil durum aydınlatma ve yönlendirmesinin ve yangın algılama ve uyarı sistemlerinin, ilgili tesisat yönetmeliklerine ve standartlarına uygun olarak tasarlanması ve tesis edilmesi şarttır.

Yangın uyarı sistemi; yangın algılama, alarm verme, kontrol ve haberleşme fonksiyonlarını ihtiva eden komple bir sistemdir. Yangın algılama sisteminin ve parçalarının TS EN 54'e uygun olarak üretilmesi, tasarlanması, tesis edilmesi ve işletilmesi şarttır.

Yangın algılama ve uyarı sisteminin, el ile, otomatik olarak veya bir söndürme sisteminden aldığı uyarılardan biri veya birkaçı ile devreye girmesi gerekir.

Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik

11. Yangın Söndürme Tüpleri (YSC) Var Mı, Periyodik Kontrolleri Yapılıyor Mu?

Yangın söndürme cihazlarının periyodik kontrolü ve bakımı TS ISO 11602-2 standardına göre yapılır. Söndürme cihazlarının bakımını yapan üreticinin veya servis firmalarının dolum ve servis yeterlilik belgesine sahip olması gerekir. Servis veren firmalar, istenildiğinde müşterilerine belgelerini göstermek zorundadır. Söndürme cihazlarının standartlarda belirtilen hususlar doğrultusunda **yılda bir kez yerinde genel kontrolleri** yapılır ve **dördüncü yılın sonunda** içindeki söndürme maddeleri yenilenerek hidrostatik testleri yapılır. Cihazlar dolum için alındığında, söndürme cihazlarının bulundukları yerleri tehlike altında bırakmamak için, servisi yapan firmalar, bakıma aldıkları yangın söndürme cihazlarının yerine, aldıkları söndürücü cihazın özelliğinde ve aynı sayıda kullanıma hazır yangın söndürme cihazlarını geçici olarak bırakmak zorundadır.

Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik

12. Yangın Tesisatı Periyodik Kontrolleri Var Mı?

Yangın söndürme sistemleri, otomatik yağmurlama sistemleri, otomatik gazlı söndürme sistemleri, mutfak davlumbaz söndürme sistemleri (yangın su deposu, yangın pompa dairesi ve yangın pompaları performans testleri, sabit boru tesisatı, sprinkler sistemi, yangın dolapları, hidrant sistemi ve benzeri) periyodik kontrolü Standartlarda süre belirtilmemişse **yılda en az bir kere** yapılır.

Projede belirtilen kriterlere ve Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmeliğe uygun şekilde gerçekleştirilir.

İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği

13. Yangın Dolabı Var Mı?

Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik kapsamında binaların muhtelif yerlerinde anılan yönetmelikte belirlenen sayıda yangın dolabı bulunması zorunludur.

Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik

14. Kazan Dairesi Var Mı? Gaz Alarm Cihazı Var Mı?

Kazan dairelerinde katı, sıvı, gaz yakıt bulunmamalı, varsa bir duvar ile gaz yakıtlı kazan dairesinden ayrılmalıdır.

Tehlikelere karşı kazan dairesi dışına, kazan dairesinin tüm elektriğinin kesilmesini sağlayacak bir şalter veya tesisatı konulması gerekir.

Kullanılan yakıt türüne uygun ve gerekli miktarda yangın söndürme cihazları uygun yerlerde konumlandırılmalıdır.

Kazan dairesine acil durumda yapılması gerekenler, emniyet kuralları ve cihazların kullanım **talimatları** da mutlaka asılmalıdır.

Kazan dairelerinde aydınlatma sistemleri; tavandan en az 50 cm sarkacak şekilde veya üst havalandırma seviyesinin altında kalacak şekilde veya yan duvarlara **etanj** tipi floresan veya contalı glop tipi armatürler ile yapılır ve tesisat antigron olarak tesis edilir.

Gaz hattında, Selenoid Vana ile bağlantılı alev sızdırmaz (exproof) **Gaz Alarm Cihazı olmalıdır.** Bu vana, olası bir gaz kaçağında kazan dairesine gelen gaz girişini engelleyecektir.

Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik

15. Kazan Dairesi İçin Yetkili Bir Personel Var Mı? Mesleki Yeterliliğe Dair Belgesi Var Mı?

Yetkili bir kurum tarafından verilen kazan dairesi işletmeciliği kursunu bitirdiğine dair sertifikası bulunmayan şahıslar, kazan dairesini işletmek üzere **çalıştırılamaz**.

Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik

16. Kazan Dairesi İçin Uyarı Levhaları Var Mı?

Doğalgaz kullanım mekânlarında herkesin görebileceği yerlere doğalgaz ile ilgili olarak dikkat edilecek hususları belirten uyarı levhaları asılır.

Yasaklayıcı işaretler

Temel nitelikler

- Daire biçiminde,
- Beyaz zemin üzerine siyah piktogram, kırmızı çerçeve ve diyagonal çizgi (kırmızı kısımlar işaret alanının en az % 35'ini kapsayacaktır)

**Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik
Sağlık ve Güvenlik İşaretleri Yönetmeliği**

17. Yemekhane Var Mı? Mutfak Olarak Mı Kullanılıyor, Yemek Servisi İçin Mi Kullanılıyor ?

Mutfak davlumbaz söndürme sistemlerinin periyodik kontrolü standartlarda süre belirtilmemişse yılda en az bir kere yapılır.

Konutlar hariç olmak üzere, alışveriş merkezleri, yüksek binalar içinde bulunan mutfaklar ve yemek fabrikaları ile bir anda 100'den fazla kişiye hizmet veren mutfakların davlumbazlarına otomatik söndürme sistemi yapılması ve ocaklarda kullanılan gazın özelliklerine göre gaz algılama, gaz kesme ve uyarı tesisatının kurulması şarttır.

Mutfakların bodrumda olması ve gaz kullanılması hâlinde, havalandırma sistemleri yapılır. İkinci bir çıkış tesis edilmeksizin gaz kullanılması yasaktır.

Mutfak çalışanlarının hijyen eğitimi sertifikası olması gerekmektedir.

Mutfak çalışanlarının, Birimimizce hazırlanan **Yemekhane İSG Talimatlarına** uyması zorunludur.

İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği
Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik

18. Su Depolarının Temizliği Yapılıyor Mu?

su deposu temizliği; Bina ve konutlarda kullanılan su depolarından temizliği yapılmamış olanlar hemen, daha sonra da belirli periyotlarla (kesinti olduğu dönemlerde 3 ayda bir, diğer dönemlerde 6 ayda bir) temizlenmeli ve bakımları yapılarak dezenfeksiyonu sağlanmalıdır. Kesinti olmadığı zamanlarda da suyun depodan kullanımı sağlanmalıdır.

Sağlık Bakanlığı 2007/67 Sayılı Genelge

19. Basıncılı Kaplar Periyodik Kontrolü Yapılıyor Mu?

İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği kapsamında binaların muhtelif yerlerinde bulunan basınçlı kap ve tesisatların periyodik kontrol süreleri ile kontrol kriterleri anılan yönetmeliğe göre yapılmalıdır.

Buhar ve kızgın su kazanları, **1 yıl**

Isıtma (Kalorifer, sıcak su ve benzeri) kazanları, **1 yıl**

Kızgın yağ kazanları, **1 yıl**

Basıncılı hava ve gaz tankları, **1 yıl**

Boyler ve akümülayon tankları, **1 yıl**

Otoklav, **1 yıl**

Sıvılaştırılmış gaz tankları, **1 yıl**

Atmosferik, bombeli yatay veya dikey silindirik, prizmatik, çelik veya termoplastik, açık veya kapalı tehlikeli sıvı depolama tankı, **1 yıl**

İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği

20. Elektrik Tesisatı Periyodik Kontrolü Yapılıyor Mu?

İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği kapsamında binaların muhtelif yerlerinde bulunan tesisatların periyodik kontrol süreleri ile kontrol kriterleri anılan yönetmeliğe göre yapılmalıdır.

Elektrik tesisatı ve topraklama tesisatı

Yıldırımdan korunma tesisatı (kafes sistemi, hava sonlandırma çubuğu, doğal hava sonlandırma bileşenleri, paratoner ve benzeri)

Akümülatör, **1 yıl**

Transformatör, **1 yıl**

Jeneratör, **1 yıl**

İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği

21. Bina Deprem Dayanıklılık Raporu Var Mı?

Depreme Dayanıklılık Raporu, yapıların deprem güvenliği ve dayanıklılığı hakkında detaylı bilgi sağlayan kapsamlı bir değerlendirme raporudur.

Bu rapor, binaların deprem esnasında göstereceği performansı ve muhtemel hasar durumlarını hesaplamak amacıyla hazırlanır.

Depreme Dayanıklılık Raporu'nun temel amacı, mevcut binaların depreme karşı ne kadar güvende olduğunu belirlemektir. Bu sayede binanın sahipleri ve kullanıcıları, olası bir deprem sırasında can ve mal kaybının önüne geçebilirler. Ayrıca, bu raporlar doğrultusunda gerçekleştirilecek iyileştirme çalışmaları ile yapıların dayanıklılığı artırılabilir ve deprem riski minimize edilebilir.

Raporun hazırlanması aşamasında, yapıların taşıyıcı sistemi ve malzemeleri incelenerek yapısal özellikleri analiz edilir. Deprem yükleri dikkate alınarak yapılan hesaplamalar sonucunda, binanın dayanım kapasitesi belirlenir. Aynı zamanda yapıda bulunan zayıf noktalar tespit edilerek gerekli önlemler alınabilir. Bu süreçte kullanılan yöntemler ve analizler, uluslararası standartlara uygun bir şekilde gerçekleştirilir.

Mevzuatta Herhangi Bir Zorunluluğu Yoktur.

22. Elektrik Panolarında Uyarı Levhası Var Mı?

Elektrik panoları yetkisiz veya bilgisiz kişilerin müdahale etmesini önlemek amacıyla sürekli olarak kapalı ve kilitli olmalıdır.

Uyarı işaretleri

Temel nitelikler

- Üçgen şeklinde
- Sarı zemin üzerine siyah piktogram, siyah çerçeve (sarı kısımlar işaret alanının en az % 50'sini kapsayacaktır)

Sağlık ve Güvenlik İşaretleri Yönetmeliği

23. Elektrik Panoları Altında Yalıtkan (İzole) Paspas Var Mı?

Koruyucu yalıtma yapılamasının amacı, toprakla temasta bulunan iletken bölümlere yada üzerinde durulan yere karşı yüksek dokunma gerilimlerinin etkisinde kalmayı önlemektir. İşletme araçlarının koruyucu olarak yalıtılması, çalışma sırasında üzerinde durulan yerin yalıtılmasına yeğlenmelidir.

Toprak ile potansiyel farkı 42 volttan fazla olan alternatif gerilimli elektrik tabloları, özel yerlerde bulundurulacak ve bu yerlerin tabanı, akım geçirmeyen malzemedan yapılmış veya bu cins malzeme ile kaplanmış olacaktır.

Atölye içinde veya işçilerin erişebileceği yerlerde bulunan tevzi tabloları, panoları ile kontrol tertibatı ve benzeri tesisat, kilitli dolap veya hücre içine konulacak veya bunların tabanı, elektrik akımı geçirmeyen malzeme ile kaplanmış olacaktır.

Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği

Elektrik Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliği

İş Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü

24. Kesintisiz Güç Kaynağı (UPS) Var Mı?

UPS cihazının içerisinde akümülatörler bulunmaktadır.

Kurşun-asitli sabit akümülatör tesisleri, tabanı aside dayanıklı malzemeden yapılmış, iyi havalandırılmış ve özel yapılmış odalarda veya hücrelerde bulundurulmalıdır.

İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği kapsamında binaların muhtelif yerlerinde bulunan tesisatların periyodik kontrol süreleri ile kontrol kriterleri anılan yönetmeliğe göre yapılmalıdır.

Akümülatörlerin yılda en az bir defa periyodik kontrolü yapılmalıdır.

UPS cihazlarının yanında katı, sıvı, gaz yakıt bulunmamalıdır.

İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği

25. Jeneratör Var Mı? Periyodik Kontrolleri Yapılıyor Mu?

Jeneratörlerin egzoz gazları karbon monoksit gibi tehlikeli gazlar içerir. Jeneratörler kapalı alanlarda kullanıldığında, bu gazların birikmesi ve karbon monoksit zehirlenmesi oluşması mümkündür.

Gürültülü çalıştığı için kapalı bir alanda olması, eğer açık alanda ise ses izolasyon kabinin bulunması önemlidir.

Jeneratörlerin periyodik kontrolü standartlarda süre belirtilmemişse **yılda en az bir defa** TS ISO 8528 serisi standartlarında belirtilen kriterlere uygun olarak yapılır.

İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği

26. Kullanılan El Aletleri Var Mı? (testere, matkap vb.)

Mekanik el aletleri

Elektrikli el aletleri

Hidrolikli el aletleri

Havalı(pnömatik) el aletleri

El aletleri, kol gücüyle çalıştırılan basit bir tornavidan, çeşitli enerji kaynakları yardımı ile çalıştırılan pek çok makineyi kapsamaktadır.

El aletlerinden kaynaklanan tehlikeler: Gürültü, Sivri uçlar, Keskin kenarlar, Kesilmeler, Sıyrıklar

El aletleri kullanılırken uygun kişisel koruyucu donanım (**KKD**) kullanılmalıdır.

El aletleri kullanılırken, Birimimizce hazırlanan **Talimatlarına** uyulması zorunludur.

İş Sağlığı Güvenli İle Meslek Hastalıkları Araştırma ve Uygulama Merkezi Talimatları

<https://bozok.edu.tr/birim/bisamer/sayfa/talimatlar/10595>

27. Asansör Var Mı? Periyodik Kontrolleri Yapılıyor Mu?

İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği kapsamında binalarda bulunan **kaldırma ve iletme ekipmanlarının** periyodik kontrol süreleri ile kontrol kriterleri anılan yönetmeliğe göre yapılmalıdır.

Servis asansörlerinin periyodik kontrolü standartlarda süre belirtilmemişse **yılda en az bir defa** TS EN 81-3+A1 standardında belirtilen kriterlere uygun olarak yapılır.

Kablolu taşıma tesisatları, **1 yıl**

Krenler (köprülü, portal, mobil, yükleyici, kule, kıyı ötesi, döner kollu ve benzeri) **1 yıl**

Vinçler ve kaldırma teçhizatları (monoray, traksiyonel, çekirme, gerdirme ve benzeri) **1 yıl**

Endüstriyel araçlar (forklift, transpalet, yük ve personel taşıyıcı, değişken erişimli araç, sipariş toplayıcı ve benzeri) **1 yıl**

Araç kaldırma liftleri **1 yıl**

Yapı iskeleleri, **6 Ay**

Mobil erişim ve çalışma kuleleri (seyyar iskeleler) **1 yıl**

Yük asansörleri **1 yıl**

İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği

Asansör Periyodik Kontrol Yönetmeliği

28. Bina Merdivenlerinde Kaydırmaz Bant Var Mı?

İşyeri Bina ve Eklentilerinde Sağlık ve Güvenlik Önlemlerine İlişkin Yönetmeliğin, İşyerlerinde, taban döşeme ve kaplamalarının sağlam, kuru ve mümkün olduğu kadar düz, **kaymaz** ve seviye farkı bulunmayacak bir şekilde olması sağlanır, buralarda tehlikeli eğimler, çukurlar ve engeller bulundurulmaz maddesi gereğince iş yerlerinde İSG tedbirleri kapsamında uygulanmaktadır.

İşyeri Bina ve Eklentilerinde Sağlık ve Güvenlik Önlemlerine İlişkin Yönetmelik

29. Elektrikçi Var Mı? Mesleki Yeterliliğe Dair Belgesi Var Mı?

Mesleki Yeterlilik Belgesi, diğer adıyla **MYK Belgesi**, Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) tarafından belirlenmiş mesleklerde, mesleğe özgü bilgi ve beceri gerekliliklerini belli düzeyde karşılayan bireylerin sahip olabilecekleri bir belgedir. **Mesleki yeterlilik belgesi (MYK belgesi)** tabiplik, diş hekimliği, hemşirelik, ebelik, eczacılık, veterinerlik, mimarlık, mühendislik meslekleri ile en az lisans düzeyinde öğrenimi gerektiren ve mesleğe giriş şartları kanunla düzenlenmiş olan meslekleri **kapsamaz**. Bu sıralanan mesleklerin dışında kalan tüm meslekler için **mesleki yeterlilik belgesi (MYK belgesi)** geçerlidir. Endüstri Meslek Lisesi ve diğer meslek lisesi mezunlarının aldığı diplomalar Mesleki Yeterlilik Belgesi olarak kabul edilir.

30. Elektrik Panolarında Kaçak Akım Rölesi Var Mı?

İşyerinin ana pano ve tali elektrik panolarında seçicilik ilkesine uygun kaçak akım rölesi (artık akım anahtarı) tesis edilir.

Çok basit tarım binaları, barakalar, basit köy evleri hariç yapı bağlantı kutusuna (ana buat veya kofre) yangın koruma, sayaç kolon devrelerine ise hayat koruma eşikli, düzeneği ile birlikte termik manyetik şalter veya otomatik sigorta (ayrı ayrı veya birlikte) konulmalı ve tüm koruma düzenleri arasında seçicilik sağlanmalıdır. Yapıda tek sayaç varsa, kofre tesis edilemez.

Bu maddeye aykırı olarak yapılan tesise işletme kesinlikle elektrik vermez.

Her hangi bir kaçak olduğunda fazlar ve nötr hattı üzerinde oluşan hata akımını hissederek 10-30 ms süresinde devreyi kesecektir.

Hayat Koruma, 30mA Kaçak Akım Rölesi

Yangın Koruma, 300mA Kaçak Akım Rölesi

**İşyeri Bina ve Eklentilerinde Sağlık ve Güvenlik Önlemlerine İlişkin Yönetmelik
Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği**

31. Paratoner Var Mı, Periyodik Kontrolleri Yapılıyor Mu?

İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği kapsamında binalarda bulunan tesisatların periyodik kontrol süreleri ile kontrol kriterleri anılan yönetmeliğe göre yapılmalıdır.

Yıldırımından korunma tesisatı (kafes sistemi, hava sonlandırma çubuğu, doğal hava sonlandırma bileşenleri, paratoner ve benzeri) periyodik kontrolü standartlarda süre belirtilmemişse **yılda en az bir defa** TS EN 62305 serisi standartlarında belirtilen kriterlere uygun olarak yapılır.

İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği

32. Elektrik Kablolarında Ek Var Mı?, Hasarlı Kablo Var Mı?

Kablolarda ek yapılmışsa yapılan ekin güvenli olup olmadığı kontrol edilmelidir. İzolasyonu soyulmuş kablolar kesinlikle kullanılmamalıdır.

Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği

Elektrik Kuvvetli Akım Yönetmeliği

Elektrik Tesislerinde Topraklamalar Yönetmeliği

İş Ekipmanları Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği

33. Kimyasallar ile İlgili Çalışma Var Mı? Kullanılan Kimyasallar İçin Gereken Kişisel Koruyucu Donanım Temin Edilmiş Mi? Göz Duşu, Vücut Duşu Var Mı?

- 1) Tehlikeli kimyasal maddelerle çalışmalarda çalışanların sağlık ve güvenliği yönünden riskler aşağıdaki önlemlerle ortadan kaldırılır veya en az düzeye indirilir:
 - a) İşyerinde uygun düzenleme ve iş organizasyonu yapılır.
 - b) Tehlikeli kimyasal maddelerle çalışmalar, en az sayıda çalışan ile yapılır.
 - c) Çalışanların maruz kalacakları madde miktarlarının ve maruziyet sürelerinin mümkün olan en az düzeyde olması sağlanır.
 - ç) İşyerinde kullanılması gereken kimyasal madde miktarı en az düzeyde tutulur.
 - d) İşyeri bina ve eklentileri her zaman düzenli ve temiz tutulur.
 - e) Çalışanların kişisel temizlikleri için uygun ve yeterli şartlar sağlanır.
 - f) Tehlikeli kimyasal maddelerin, atık ve artıkların işyerinde en uygun şekilde işlenmesi, kullanılması, taşınması ve depolanması için gerekli düzenlemeler yapılır.
 - g) İkame yöntemi uygulanarak, tehlikeli kimyasal madde yerine çalışanların sağlık ve güvenliği yönünden tehlikesiz veya daha az tehlikeli olan kimyasal madde kullanılır. Yapılan işin özelliği nedeniyle ikame yöntemi kullanılamıyorsa, risk değerlendirmesi sonucuna göre ve öncelik sırasıyla aşağıdaki tedbirler alınarak risk azaltılır:

Kimyasal Maddelerle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik

34. Kimyasalların MSDS Formları Var Mı ? (Malzeme Güvenlik Bilgi Formu)

Kimyasal Maddelerin Kimliklerinin Belirlenmesi: Her bir kimyasal endüstride değişik adlarla bilinebilir. Bu da karışıklıklara neden olmaktadır. En basit olarak Sülfürik Asit; hidrojen sülfat, kaplan, karate gibi 50'ye yakın isim ile bilinir. Bu karışıklığın önüne geçmek için Malzeme Güvenlik Bilgi Formları (MSDS) geliştirilmiştir. Ayrıca CAS numaraları da bu amaçla kullanılmaktadır.

MSDS'te Bulunması Gereken Bilgiler

- Kimyasalın adı ve üreticinin adresi
- Ürünün kompozisyonu
- Materyalin sebep olabileceği zararlar
- İlkyardım tedbirleri
- Kaza sonucu yayılmalarda yapılması gerekenler
- Kullanma ve depolama talimatları
- Maruz kalma kontrolleri (gerekli KKD'ler de dahil)
- Fiziksel ve kimyasal özellikler (kararlılık ve reaktivite özelliği de dahil)
- Zehirlilik bilgisi ve insan vücuduna girme yolları
- Taşıma bilgisi
- Mevzuat bilgisi

Kimyasal Maddelerle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik

35. Tehlikeli Atık Var Mı?(floresan lamba, toner, artık ilaç, akü vb.)

Tehlikeli Atıklar Kontrol Yönetmeliği'nde tehlikeli atıklar, belirli sınıflara ayrılmıştır. **Tehlikeli atık kodları**, atık türlerinin sınıflarına göre belirlenir. Tehlikeli atıkların sınıflandırılması; söz konusu atığın tehlike derecesine ve kaynağına göre yapılır.

Kimyasal Atıklar: Asitler, alkaliler, solventler

Tıbbi Atıklar: İğneler, enfeksiyon riski taşıyan malzemeler

Radyoaktif Atıklar: nükleer tesisler, radyolojik tıbbi uygulamalar ve araştırmalar sonucu ortaya çıkan atıklardır

Elektronik Atıklar: elektronik ekipmanlar, bilgisayarlar, cep telefonları, televizyonlar

Hastalık Riski Taşıyan Atıklar: Epidemiyolojik araştırmalar, hastalık salgınları gibi sebepler ile ortaya çıkan atıklar

Endüstriyel Atıklar: Kimyasal maddeler, yağlar, metal artıkları gibi farklı türde endüstriyel atıklar

Tehlikeli Atıklar Kontrolü Yönetmeliği
Atık Yönetimi Yönetmeliği

36. Riskli Görülen Personel İçin KKD Temini Yapıldı Mı? (Kişisel koruyucu donanım)

Kişisel Koruyucu Donanım : Kişilerce bir veya birden fazla sağlık ve güvenlik riskine karşı korunmak amacıyla giyilmek veya tutulmak üzere tasarlanmış ve imal edilmiş donanımı, Koruma işlevi için gerekli olan, belirtilen donanıma ait değiştirilebilir parçaları, Belirtilen donanımlara ait, kişilerce giyilmeyen veya tutulmayan, donanımı bir dış cihaza veya uygun bir ankraj noktasına bağlamak amacıyla tasarlanmış, bir yapıya kalıcı olarak bağlanmayan ve kullanım öncesinde sabitlenmesine gerek duyulmayan bağlantı sistemlerini ifade eder.

Baş Koruyucular
Kulak Koruyucular
Göz ve Yüz Koruyucuları
Solunum Sistemi Koruyucuları
Gövde ve Karın Bölgesi Koruyucuları
El ve Kol Koruyucuları
Ayak ve Bacak Koruyucuları
Cilt Koruyucuları
Vücut Koruyucuları

Kişisel Koruyucu Donanımların İşyerlerinde Kullanılması Hakkında Yönetmelik
Kişisel Koruyucu Donanım Yönetmeliği

37. Yüksek Yerler İçin Güvenlik Filesı Var Mı?

Yüksek yerler için güvenlik filesı zorunluluğu yoktur. Üniversitemiz bünyesindeki binaların mevcut durumu hakkında bilgi toplamak için açılmış bir başlıktır. Ancak İş Güvenliği Uzmanlarımızca yüksek riskli görülen yerlere güvenlik filesı istenmektedir. Birim yöneticisi tarafından bu talebin karşılanması iş güvenliği açısından önem arz etmektedir.

Mevzuatta Konuya İlişkin Hüküm Bulunmamaktadır

38. İlk Yardım Dolabı Var Mı? İçerisinde Uygun Malzemeler Bulunuyor Mu?

İşyerinde kaç tane ilkyardım dolabı bulundurulacağına ve yerlerine işyeri hekimi karar verebilir. Bu dolaplarda sadece ilkyardım malzemeleri bulunmalı, kesinlikle ilaç bulundurulmamalıdır. Dolapta bulundurulacak malzemeler konusunda mevzuatta belirleyici bir hüküm bulunmamaktadır. Dolayısıyla dolap içeriği işyeri hekimi tarafından belirlenmelidir. Bir sorumlu atanarak dolapların düzenli kontrolü, eksiklerin ve malzemelerin miadların kontrolü sağlanmalıdır.

İlkyardım Dolabı Malzemeleri için *örnek* liste;

Steril gazlı bez, Sargı bezleri (farklı ebatlarda),Elastik bandajlar (farklı ebatlarda)

Üçgen sargı, Flaster, Cerrahi makas, Yara bantları, Yanık jeli, Yanık örtüsü

Çengelli iğne, Maske, Eldiven

İşyeri Bina ve Eklentilerinde Sağlık ve Güvenlik Önlemlerine İlişkin Yönetmelik

39. Dolaplar Sabitlenmiş Mi?

Beklenmeyen herhangi bir hareketi nedeniyle çalışanların sağlık ve güvenliğini etkileyebilecek her türlü malzeme, ekipman ile bunların parçaları güvenli ve uygun bir şekilde sabitlenir.

Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği

40. Radyasyonla İlgili çalışma Var Mı?, Gerekli Bertaraf Nasıl Yapılıyor? Depolama Şartları Nelerdir?

Radyasyon dalga ya da parçacık şeklinde yayılan enerjidir. Yaşamın bir parçasıdır. Isı ve ışık, güneşten gelen radyasyonun doğal formudur. Bunların yanısıra mikrodalgalar, radyo dalgaları, radar, X-ışınları, gama ışınları, alfa, beta vb. parçacıklar radyasyonun diğer türleridir. Bunlar çevremizde doğal olarak bulunduğu gibi yapay olarak da elde edilmektedir. Radyasyon, madde üzerinde meydana getirdiği etkilere göre;

iyonlaştırıcı radyasyon ? (iyonize radyasyon da denilmektedir.)

iyonlaştırıcı olmayan radyasyon (ultraviyole, kızılötesi, radyo dalgaları, mikrodalgalar) şeklinde sınıflandırılır. Baz istasyonları, cep telefonları, mikrodalga fırınları, radarlar, yüksek gerilim hatları iyonlaştırıcı olmayan radyasyon kaynaklarıdır.

Radyasyon Güvenliği Yönetmeliği

41. Yerinden Çıkmış Prizler Mevcut Mu?

Yerinden çıkmış prizler veya kapağı kırılmış prizler risk oluşturmaktadır. Açıkta kalan kısımlarda enerji olduğu için elektrik çarptırmasına sebebiyet verebilmektedir. Yerinde çıkmış prizler tekrardan yerine monte edilmeli, çerçevesi kırılan prizler ise yenisi ile değiştirilmelidir.

Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği

Elektrik Kuvvetli Akım Yönetmeliği

Elektrik Tesislerinde Topraklamalar Yönetmeliği

İş Ekipmanları Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği

42. Trafo Merkezi Var Mı? Gerekli Güvenlik Malzemeleri Mevcut Mu? Yüksek Gerilim Tesislerinde İşletme Sorumlusu (YGTİS) Belgesi olan Var Mı?

Ortaya çıkan arızalarda yapılacak müdahalelere nezaret edilmesi ve gerekli manevraların yapılması, sorumlulukları ile ilgili konularda işverene rapor verilmesi, gerekli test ve bakımlarının yaptırılması, gerekli iş güvenlik malzemelerinin tesiste bulundurulmasının sağlanması hizmetleri İşletme sorumluluğundadır.

Trafo merkezi kapısı kilitli olup yetkisiz kimsenin içeri girmesine müsaade edilmemelidir. Trafo merkezi girişinde gerekli uyarı levhaları bulunmalıdır.

Trafo merkezlerinde bulunması gereken malzemeler:

İzole eldiven

İzole çizme

Manevra ıstakası

İzole paspas

İzole sehpa

Gerilim dedektörü

Baret

Gözlük

Kulaklık

Elektrik Yüksek Gerilim Tesisleri İşletme Sorumluluğu Yönetmeliği

Elektrik Kuvvetli Akım Yönetmeliği

Elektrik Tesislerinde Topraklama Yönetmeliği

İş Ekipmanları Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği

Nararlılık

Başarıya...

43. Kullanılan İş Makineleri Nelerdir? İş Makinesi Kullananların Gerekli Belgeleri Var Mı?

İş makinelerinin periyodik kontrolleri yetkili olan; makine mühendisleri, mekatronik mühendisleri, makine ve metal eğitimi bölümü mezunu teknik öğretmenler, makine tekniker veya yüksek teknikerleri tarafından yapılır. İş makinalarının periyodik kontrollerinde muayene ve testlere ek olarak tahribatsız muayene yöntemleri de uygulanabilir. Tahribatsız muayenelere ait raporlar, periyodik kontrol raporunun ekinde saklanır.

Tüm araç ve iş makinesi kullanıcıları, Karayolları Trafik Yönetmeliğinin 75. maddesinde , Sürücü belgelerinin sınıfları başlığında ifade edilen şartları sağlamalıdır.

G sınıfı sürücü belgesi iş makinesi türündeki motorlu araçları kullanacaklara verilir.

D sınıfı sürücü belgesi minibüs ve otobüs kullanacaklara verilir.

B sınıfı sürücü belgesi otomobil ve kamyonet kullanacaklara verilir.

C sınıfı sürücü belgesi kamyon ve çekici kullanacaklara verilir.

Karayolları Trafik Yönetmeliği

İş Ekipmanları Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği

44. Kullanılan Tezgahlar Nelerdir? (mekanik pres, torna, freze vb.)

Tezgâhların periyodik kontrolleri yetkili olan; makine mühendisleri, mekatronik mühendisleri, makine veya metal eğitimi bölümü mezunu teknik öğretmenler, makine tekniker veya yüksek teknikerleri tarafından yapılır.

Tezgah ve makinelerin periyodik kontrolleri de yılda 1 kez ekip net numarasına sahip yetkili bir makine mühendisi tarafından yapılmalıdır.

Mekanik Pres

Hidrolik Pres

Torna Tezgahları

Ağaç İşleme Tezgahları

Freze Tezgahları

Delme Makinaları

Giyotin Makaslar

Şerit Testere

45. Çalışanlara Çalışma Alanları ile İlgili İş Sağlığı ve İş Güvenliği Talimatları ve Taahhütnamesi İmzalatıldı mı?

Çalışanlar, kendi çalışma alanına ilişkin talimatları imzalayacaklardır.

Genel İSG çalışma talimatı ise bütün çalışanlara imzalatılacaktır.

İş sağlığı ve iş güvenliğine ilişkin talimatlara aşağıdaki linkten ulaşılabilir.

İş Sağlığı Güvenli ile Meslek Hastalıkları Araştırma ve Uygulama Merkezi Talimatları

<https://bozok.edu.tr/birim/bisamer/sayfa/talimatlar/10595>